

17. maj 2003 kl. 22:30

Giv agt for livet Af: Jens Andersen, jea@berlingske.dk

Fakta

Forfatter: Linn Ullmann.

Titel: Nåde

Forlag: Lindhardt & Ringhof

Sider: 164

Pris: Kr. 199

ROMAN:

Linn Ullmann har skrevet en bevægende bog, hvor hun udfordrer os med spørgsmålet: »Hvordan er den gode kærlighed?«

Den er svær at lægge fra sig, Linn Ullmanns nye roman. Den er ikke bedøvende giftig og muskellammende som den Suxameton, kvinden Mai sprøjter ind i sin elskede Johan, da han ædt op af kræft ligger for døden.

Men »Nåde« er en bog, som trods sin korte, lavmælte form insisterer på at blive hørt og tænkt over længe efter, at sidste side er vendt. Dybt trænger den ind i sin læser og rammer de ømme eksistentielle punkter, vi alt for sjældent tager stilling til: Skam, nåde, værdighed, fornedrelse og opofrelse. Det er jo begreber, som vi for enhver pris synes at undgå i vor postmoderne, sekulariserede hverdag og for længe siden har henvist til kirkens og kunstens eksklusive scener.

Ullmanns roman handler om den sidste tid i den kræftsyge Johan Slettens liv, hvor morfinpumpen og kalenderen er dagenes to faste holdepunkter, og fortiden igen og igen passerer revy: Mor og far, den første kone, som Johan hadede og deres fælles voksne søn, som hader Johan og i otte år har nægtet at se sin far. Revy passerer også det pinlige bedrag og afsløringen på hans tidligere, journalistiske arbejdsplads, hvorfra Johan engang blev fyret efter at have plagieret en andens artikel.

Men det meste i Johan Slettens hukommelse kredser om børnelægen Mai; hans nuværende hustru, der har lært ham, hvad det vil sige at leve i nåden af hinanden. Skildringen af de tos kærlighed og prøven, den må stå under Johans sygdom, hvor hans krop og karakter langsomt opløses, og de indgår en aftale om, at hun skal yde ham aktiv dødshjælp, er bevægende.

Blottet for letkøbt patos og vammel sentimentalitet lykkes det Ullmann at fremstille kærligheden, når den i ordenes dybeste forstand bliver et spørgsmål om liv og død. Overalt på de 150 sider står prosasproget mejslet og tilhugget. Alting er skåret ned til det absolut essentielle, ja der er stedvis noget helt dogme-agtigt i måden, hvorpå Ullmann skaber selv de største billeder. Som når hun om en kvindes særlige vane med at stryge håret væk fra panden skriver, at »hun trækker himmelen til sig«. Og når det om et andet menneske siges, at hun var »en der sjældent forstod, men som ofte ville forklare.« Sådan formår Linn Ullmann med ganske få streger at tegne hele figurer og stemninger.

Det er fængslende læsning, der gør en stille, ydmyg - og meget glad for den kæreste, man stadig har. Agt på livet og hinanden! lyder råbet mellem bogens linjer. Det er jo det, man skal som menneske, hvis man vil kærligheden. Turde indse og sige: »Du er min nåde. Jeg er benådet, fordi du vil have mig.«